

Övningstenta nr 1 NBAMO0, del 2

1 a) $f'(x) = \frac{(4e^{4x} + 1 + \tan^2 x)\sqrt{x} - (e^{4x} + \tan x)/2\sqrt{x}}{x}$

b) $\int \left(\frac{2}{x\sqrt{x}} + 6\sin 3x \right) dx = \int (2x^{-3/2} + 6\sin 3x) dx =$
 $= 2 \frac{x^{-1/2}}{-1/2} + 6 \left(-\frac{\cos 3x}{3} \right) + C = -\frac{4}{\sqrt{x}} - 2\cos 3x + C$

2) $y = \frac{7x-1}{x+2} = f(x)$, $D_f = \{x \in \mathbb{R}; x \neq -2\}$

$y = 2 \Leftrightarrow \frac{7x-1}{x+2} = 2 \Leftrightarrow 7x-1 = 2x+4 \Leftrightarrow 5x = 5 \Leftrightarrow x = 1$

$f'(x) = \frac{7(x+2) - (7x-1)}{(x+2)^2} = \frac{15}{(x+2)^2}$

Riktn.koeff. för sörlig tangenten $k_T = f'(1) = \frac{15}{(1+2)^2} = \frac{15}{9}$

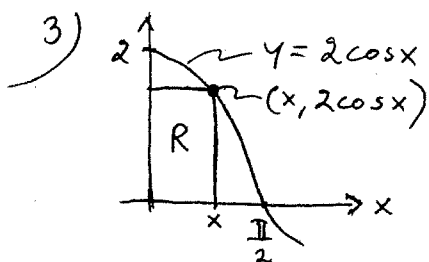
normalen $k_N = -\frac{1}{k_T} = -\frac{9}{15}$

Tangenten till kurvan i punkten (1,2) har ekvationen

$y-2 = \frac{15}{9}(x-1)$, dvs. $y = \frac{15}{9}x + \frac{1}{3}$

Normalen till kurvan i (1,2) har ekvationen

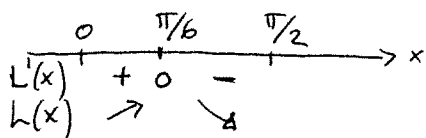
$y-2 = -\frac{9}{15}(x-1)$, dvs. $y = -\frac{9}{15}x + \frac{39}{15}$

En rektangel R, eul. beskrivningen, med ett hörn på kurvan i $(x, 2\cos x)$ har omkretsen $L(x) = 2x + 2 \cdot 2\cos x$.

Vi söker största värde av $L(x) = 2x + 4\cos x$ då $0 \leq x \leq \pi/2$

Vi har $L'(x) = 2 - 4\sin x = 0 \Leftrightarrow \sin x = \frac{1}{2} \Leftrightarrow x = \pi/6$

Av teckenschemat framgår det att L antar sitt max. i $\pi/6$, dvs.

Den största omkretsen är $L(\frac{\pi}{6}) = 2 \cdot \frac{\pi}{6} + 4\cos \frac{\pi}{6} =$
 $= \frac{\pi}{3} + 4 \cdot \frac{\sqrt{3}}{2} = \frac{\pi}{3} + 2\sqrt{3}$ (l.e.)

$$4a) \frac{1-3i}{3+i} - \frac{2}{i} = \frac{(1-3i)(3-i)}{(3+i)(3-i)} - \frac{2(-i)}{i(-i)} = \frac{3-i-9i+3i^2}{9+1} + \frac{2i}{1} =$$

$$= \frac{-10i}{10} + 2i = -i + 2i = i$$

$$b) z^2 - (2+4i)z - 6 = 0 \Leftrightarrow (z - (1+2i))^2 - (1+2i)^2 - 6 = 0 \Leftrightarrow$$

$$(z - (1+2i))^2 = 6 + (1+2i)^2 = 6 + 1 + 4i + 4i^2 = \underline{3+4i}$$

Ansätt $z - (1+2i) = u+iv$. Ekvationen är då

$$(u+iv)^2 = 3+4i \Leftrightarrow u^2 - v^2 + 2uvi = 3+4i \Leftrightarrow$$

$$\begin{cases} u^2 - v^2 = 3 \\ 2uv = 4 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} u^2 - v^2 = 3 \\ v = 2/u \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} u^2 - 4/u^2 = 3 \\ v = 2/u \end{cases}$$

$$u^2 - \frac{4}{u^2} = 3 \Leftrightarrow u^4 - 4 = 3u^2 \Leftrightarrow u^4 - 3u^2 - 4 = 0 \Leftrightarrow$$

$$[\text{sätt } u^2 = t] \Leftrightarrow t^2 - 3t - 4 = 0 \Leftrightarrow t = \frac{3}{2} \pm \sqrt{\frac{9}{4} + 4} = \frac{3}{2} \pm \frac{5}{2}$$

$$\Leftrightarrow t = 4 \text{ eller } t = -1$$

ORIMLIGT, ty $t = u^2 \geq 0$ då u reellt.

Vi har $t = 4 = u^2$, dvs. $u = \pm 2$, som ger oss två lösningar

$$u_1 = 2, v_1 = 2/u_1 = 1 \text{ ger } \underline{z_1} = 1+2i + u_1 + iv_1 = 1+2i + 2 + i = \underline{3+3i}$$

$$u_2 = -2, v_2 = 2/u_2 = -1 \text{ ger } \underline{z_2} = 1+2i + u_2 + iv_2 = 1+2i - 2 - i = \underline{-1+i}$$

5) För $x > 0$ är kurvan $y = \frac{4}{x^2}$ avtagande och ser ut ungefär

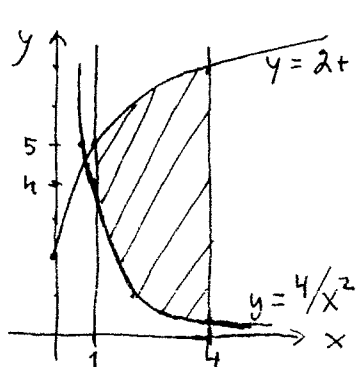
så här: , medan kurvan $y = 2+3\sqrt{x}$ är växande

och ser ut ungefär så här: . Kurvorna har en skärningspunkt, men vi behöver inte beräkna den.

Vi kollar istället värdet för $x=1$: $y = \frac{4}{x^2} = 4$ & $y = 2+3\sqrt{x} = 5$

Alltså ligger kurvan $y = 2+3\sqrt{x}$ över kurvan $y = \frac{4}{x^2}$ då

$x \geq 1$. Skiss av området:

$$\text{Den sökta arean är } A = \int_1^4 \left(2+3\sqrt{x} - \frac{4}{x^2} \right) dx$$

$$= \left[2x + \frac{3x^{3/2}}{3/2} + \frac{4}{x} \right]_1^4 = \left[2x + 2x\sqrt{x} + \frac{4}{x} \right]_1^4 =$$

$$= (8+16+1) - (2+2+4) = \underline{\underline{17}} \text{ (a.e.)}$$

6) $y' - xy = x$. Integrerande faktorn är $e^{-x^2/2}$, vi får

$$y' - xy = x \Leftrightarrow e^{-x^2/2} y' - xy e^{-x^2/2} = x e^{-x^2/2} \Leftrightarrow$$

$$\frac{d}{dx} e^{-x^2/2} y = x e^{-x^2/2} \Leftrightarrow e^{-x^2/2} y = -e^{-x^2/2} + C \Leftrightarrow$$

$$y = -1 + C e^{x^2/2} \quad \text{allmän lösning}$$

$y(0) = 1$ ger $1 = -1 + C e^0 = -1 + C$, dvs. $C = 2$ och

$$y = 2e^{x^2/2} - 1$$

7) $f(x) = \frac{4(x-1)^2}{(2x-1)(x-2)}$; $x \neq \frac{1}{2}$, $x \neq 2$

$$f'(x) = \frac{8(x-1)(2x-1)(x-2) - 4(x-1)^2 [2(x-2) + (2x-1)]}{(2x-1)^2(x-2)^2} =$$

$$= \frac{4(x-1) [2(2x-1)(x-2) - (x-1)(4x-5)]}{(2x-1)^2(x-2)^2} = \frac{4(x-1) [2(2x^2 - 5x + 2) - (4x^2 - 9x + 5)]}{(2x-1)^2(x-2)^2}$$

$$= \frac{4(x-1)(-x-1)}{(2x-1)^2(x-2)^2} = \frac{-4(x-1)(x+1)}{(2x-1)^2(x-2)^2}$$

Teckenschema ger

-1	$\frac{1}{2}$	1	2	
$f'(x) \quad -$	0	$+$	$\xi + 0$	$-$
$f(x) \searrow$	$\searrow$	$\nearrow$	$\nearrow$	$\searrow$
	lok. min.		lok. max.	

Lokalt min. i $x = -1$
 $f(-1) = 16/9$
 Lok. max. i $x = 1$
 $f(1) = 0$

Vi undersöker ev. asymptoter:

$$f(x) = \frac{4(x^2 - 2x + 1)}{2x^2 - 5x + 2} = \frac{4x^2 - 8x + 4}{2x^2 - 5x + 2} = \frac{4 - 8/x + 4/x^2}{2 - 5/x + 2/x^2} \rightarrow 2 \text{ då } x \rightarrow \begin{cases} \infty \\ -\infty \end{cases}$$

$y = 2$ är alltså vägrät asymptot både då $x \rightarrow \infty$ och då $x \rightarrow -\infty$

Desutom har vi lodräta asymptoter i $x = \frac{1}{2}$ och $x = 2$, ty

$$f(x) = \frac{4(x-1)^2}{(2x-1)(x-2)} \rightarrow \begin{cases} +\infty & \text{då } x \rightarrow 2^+ \\ -\infty & \text{då } x \rightarrow 2^- \\ -\infty & \text{då } x \rightarrow (\frac{1}{2})^+ \\ +\infty & \text{då } x \rightarrow (\frac{1}{2})^- \end{cases}$$

